

Forslag til budgetinitiativ i budget 2026-2029

INITIATIV: Styrk fagligheden på de psykiatriske centre og i socialpsykiatrien

Fremsat af: Enhedslisten

Formål og indhold:

Med forslaget ønsker vi, at der afsættes flere midler til kompetenceudvikling, videreuddannelse og kurser til medarbejdere på de psykiatriske centre og på de sociale botilbud. Det kræver veluddannede og vidende medarbejdere, der løbende får nyeste faglige viden og kompetencer, når vi skal sikre behandling af høj kvalitet til patienterne.

For de psykiatriske centre ønsker vi – med inspiration fra ”Tryghedsplanen” – at personalet får mulighed for flere kurser og mere videreuddannelse. Det kan f.eks. være kurser og videreuddannelse i psykopatologi, i somatisk sygdomsopsporing og behandling og i empatitræthed, der kan give medarbejderne ny viden og redskaber til både at opspore og behandle psykiske og somatiske lidelser, men som også kan give viden og metoder til at støtte og tage vare på sig selv. Vi ønsker at minimum 75% af vores plejepersonale (personale ansat som kontaktpersoner) i psykiatrien er videreuddannet og specialiseret.

For de sociale botilbud ønsker vi - med inspiration fra STIME, hvor regionen støtter kommunalt ansatte i videreuddannelse og kurser - et tilsvarende koncept til personale ansat i socialpsykiatrien, så de får mulighed for opkvalificering af deres sundhedsfaglige kompetencer og viden. Meget personale på bostederne har ikke en sundhedsfaglig, hvorfor de ikke nødvendigvis er uddannet i f.eks. medicin-håndtering, somatisk sygdomsopsporing eller anden form for sundhedsfaglig behandling. I Sundhedsstyrelsens Faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatrien blev det bl.a. fremhævet, at det er essentielt at hæve det sundhedsfaglige kompetenceniveau i socialpsykiatrien for at nedbringe tvangen. Mere sundhedsfaglig viden og flere sundhedsfaglige kompetencer hos personalet vil forebygge forværring af symptomer og sygdom og vil kunne bidrage til at forebygge indlæggelser, genindlæggelser, tvang og tvangsindlæggelser i hospitalspsykiatrien. På den måde vil kompetenceudvikling af medarbejdere i socialpsykiatrien også kunne understøtte hospitalspsykiatriens arbejde. Initiativet er også i tråd med regeringens psykiatriudspil.

Administrationens bemærkninger:

Der er aktuelt en betydelig kompetenceudviklingsindsats i relation til den integrerede dobbeltdiagnosebehandling og behandling af ikke-psykotiske patienter i de alment psykiatriske ambulatorier. For begge initiativers vedkommende er der tale om en opgave, som er ressourcekrævende at gennemføre nu og i kommende år. Det er derfor udfordrende at øge kravet til yderligere kompetenceudvikling i klinikken, uden at det vil påvirke patientbehandlingen, idet kurser og uddannelse også trækker medarbejderressourcer ud af klinikken.

Med 10-årsplansmidlerne fra 2024 er der afsat midler til øget kompensation for fravær, når sygeplejersker tager en specialuddannelse i psykiatrisk eller børne- og ungdomspsykiatrisk sygepleje. Kompensationen gives med henblik på, at klinikken belastes mindre af fraværet. Ambitionen er at øge an-

tallet, der gennemfører specialuddannelsen i sygepleje, og at dette forbedrer det generelle kompetenceniveau for sygeplejersker og bidrager til rekruttering, mindre tvangsanvendelse, generelt højere kvalitet i sygeplejen og fastholdelse af medarbejdere. Kompensationen er øget fra 20.000 kr. pr. kursist til 200.000 kr. pr. kursist.

Samarbejde og kompetenceniveau på botilbud

Med hensyn til kompetenceniveauet på de kommunale botilbud er det kommunernes opgave at sikre fagligheden hos kommunalt ansatte.

Når det gælder de botilbud, der er forankret i Den Sociale Virksomhed, kan administrationen oplyse, at virksomheden er 100% kommunalt takstfinansieret, og der er en fuldstændig adskillelse fra resten af regionens drift. Enhver økonomisk transaktion mellem Den Sociale Virksomhed og Region Hovedstadens andre enheder sker efter afregning, og der kan ikke foretages budgettilførsler fra f.eks. sundhedsområdet.

Det er således ikke muligt at oprette en central regional pulje til kompetenceudvikling af medarbejderne. Indeholdt i Den Sociale Virksomheds takster er blandt andet midler til kompetenceudvikling af medarbejdere. Enkelte sociale tilbud har ansøgt om og har modtaget kompetencemidler hos Social- og Boligstyrelsen i forhold til magtanvendelse i socialpsykiatrien, delvis lukkede afdelinger og sikrede institutioner.

Administrationen bemærker, at mere viden hos personalet på socialpsykiatriske botilbud inden for emner som psykiatri, rusmidler og behandling af borgere med dobbeltdiagnoser formentlig vil kunne understøtte flere forebyggende initiativer og måske begrænse omfanget af tvang. Opmærksomheden henledes på, at der i den nye aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien afsættes ganske betydelige ressourcer til et kompetenceløft i socialpsykiatrien. Beløbet vokser til over 100 mio. kr. årligt fra 2028 og 171 mio. kr. om året fra 2030.

Med 10-årsplansmidlerne fra 2024 er der afsat midler til botilbudsteams, og der er allerede foretaget en del ansættelser for midlerne, men kapacitetsopbygningen er fortsat i gang. Med tilstedeværelsen af medarbejdere fra psykiatriens botilbudsteams på botilbuddene understøttes både større og brede faglighed på botilbuddene med gensidig videns udveksling for de respektive personalegrupperes fagligheder.

I starten af 2025 blev et projekt afsluttet, som havde til formål at afprøve fælles beboeroverblikstavler. Tilbage meldingerne har været gode og der ses tegn på, at det forebygger indlæggelser. Indsatsen vil blive udbredt til de fleste botilbud i de kommende år.

Opsummering og anbefaling

Der er igangsat en række betydelige uddannelsesaktiviteter i psykiatrien, hvilket betyder, at det vil være udfordrende at sætte flere initiativer i gang, uden det vil risikere at påvirke patientbehandlingen. På botilbudsområdet er der heller ikke behov for yderligere indsatser på nuværende tidspunkt. Hvis det politisk alligevel ønskes at prioritere uddannelsesområdet, foreslås afsat en ramme på 1 mio. kr., som efterfølgende kan kvalificeres nærmere.

Konsekvenser:

Økonomi (mio. kr.)	2026	2027	2028	2029
Etableringsudgifter				
Løn				
Øvrig drift	1	1	1	1
Udgifter i alt	1	1	1	1

Personale (antal)	2026	2027	2028	2029
Årsværk				

Finansiering:

Sundhedskassen	x
Den regionale udviklingskasse	
Det sociale område	

Første tekstudkast til budgetaftalen:

Kompetenceudvikling af medarbejderne i psykiatrien er væsentlig for at sikre en høj faglig kvalitet. Derfor afsættes en ramme på X. mio. kr. til dette formål. Efterfølgende skal det kvalificeres, hvor der er behov for en styrket indsats.